

En jämförande faktoranalys av Colornova Oy:s gamla och nya lager

Amos Ketonen

Examensarbete
Företagsekonomi
2018

Amos Ketonen

EXAMENSARBETE	
Arcada	
Utbildningsprogram:	Företagsekonomi
Identifikationsnummer:	6536
Författare:	Amos Ketonen
Arbetets namn:	En jämförande faktoranalys av Colornova OY:s gamla och nya lager
Handledare (Arcada):	Robert Henriksson
Uppdragsgivare:	Colornova Oy
<p>Sammandrag:</p> <p>Colornova Oy har gett i uppdrag att jämföra deras gamla lager med deras nya lager. Colornova Oy är ett familjeföretag som importerar, marknadsför och säljer produkter avsedda för hemförbättring. I början av år 2018 flyttade företaget sitt gamla lager i Träskända till den nya lagerpositionen i Vanda. Platsen på anläggningen i ett företag spelar en stor ekonomisk roll, en dålig position har möjligheten att förstöra företagets affärsstrategi totalt. Det finns både fast och rörliga kostnader som är svåra att sänka efter att anläggningspositionen är utvald. Syftet med arbetet är att jämföra Colornova Oy:s gamla och nya lager med hjälp av en faktoranalys. Metoden som använts för att nå ett resultat är en semistrukturerad intervju där respondenten är Colornova Oy:s marknadschef. Genom intervjun och tidigare litteratur om faktoranalyser uppnåddes en lista på framgångsfaktorer som är relevanta för jämförelsen mellan lagren. Faktorena som använts i faktoranalysen är: närhet till marknad, närhet till leverantörer, närhet till konkurrenter, lagerhållningskostnader, infrastruktur, arbetskraft, personliga kontakter och utrymme för expansion. Dessa faktorer är subjektivt valda och var och en har getts en viktighetsgrad med hjälp av teorin och respondenten. Faktoranalysen går ut på att poängsätta de olika positionerna och därefter multiplicera vardera positionens poäng med viktighetsgraden för varje faktor. När dessa poäng summeras fås ett resultat om vilken position som är bättre. Resultatet av faktoranalysen gav svaret att lagret i Vanda är ett betydligt bättre alternativ för Colornova Oy. För att faktoranalysen är subjektiv kan resultatet endast tas som ett riktgivande resultat.</p>	
Nyckelord:	Faktoranalys, Logistik, Lager, Lagerposition, Colornova Oy
Sidantal:	34
Språk:	Svenska
Datum för godkännande:	23.5.2018

DEGREE THESIS	
Arcada	
Degree Programme:	Business Administration
Identification number:	6536
Author:	Amos Ketonen
Title:	A comparison between Colornova OY:s old and new warehouse using the scoring model
Supervisor (Arcada):	Robert Henriksson
Commissioned by:	Colornova Oy
<p>Abstract:</p> <p>Colornova Oy has given the assignment to compare their old warehouse with their new warehouse. Colornova Oy is a family company that imports, markets and sells products for home improvement. At the beginning of 2018, the company moved its own warehouse in Träskända to the new warehouse position in Vantaa. The location of the warehouse in a company plays a major economic role, a poor position has the potential to destroy the company's business strategy in total. There are both fixed and variable costs that are difficult to lower after the warehouse position is selected. The purpose of the work is to compare Colornova Oy:s old and new warehouse using a factor analysis. The method used to reach a result is a semi-structured interview where the respondent is Colornova Oy:s marketing manager. Through the interview and previous literature on factor analyzes, a list of success factors that were relevant to the comparison between the warehouses was achieved. The factors used in the factor analysis are: proximity to market, proximity to suppliers, proximity to competitors, warehousing costs, infrastructure, labor, personal contacts and space for expansion. These factors are subjectively chosen and each has been given a degree of importance with the aid of the theory and the respondent. The factor analysis is based on scoring the different positions and then multiplying each position's score with the importance of each factor. When these points are summed up, you get a result of which position is better. The result of the factor analysis gave the answer that the warehouse in Vantaa is a significantly better option for Colornova Oy. Because the factor analysis is subjective, the result can only be taken as a guiding result.</p>	
Keywords:	Scoring model, Logistics, Warehouse, Factor analysis, Colornova Oy
Number of pages:	34
Language:	Swedish
Date of acceptance:	23.5.2018

INNEHÅLL

1	INLEDNING	6
1.1	Presentation av Colornova Oy	7
1.2	Problemformulering	7
1.3	Syfte	8
1.4	Avgränsningar	8
2	METOD	8
2.1	Intervjuer	9
2.2	Tillvägagångssätt	10
3	TEORI	11
3.1	Faktorer som påverkar lokaliseringsbeslutet	12
3.2	Faktoranalys	15
4	Empiri	16
4.1	Närhet till marknaden	17
4.2	Närhet till leverantörer	17
4.3	Närhet till konkurrenter	17
4.4	Lagerhållningskostnader	18
4.5	Infrastruktur	18
4.6	Arbetskraft	19
4.7	Personliga kontakter	20
4.8	Utrymme för expansion	20
4.9	Faktoranalys	21
5	Analys	23
5.1	Resultatet	23
6	Slutsatser	25
	Källor	27
	Bilaga 1. Intervjuguide	29
	Bilaga 2. Transkriberad intervju	30

Tabeller

Tabell 1 Exempel på faktoranalys.	16
Tabell 2 Faktoranalys mellan Träskända och Vanda.....	22
Tabell 3 Faktoranalys utan faktorn: utrymme för expansion.	25

Figurer

Figur 1 Exempel på framgångsfaktorer.	13
--	----

1 INLEDNING

I de flesta företag är ett lager en essentiell del av dess företagsverksamhet. Det finns olika orsaker varför det finns behov av lager men ett lager är alltid en del av företagets lagerstrategi. Företaget bör göra olika beslut beroende på lagret, t.ex. leveransstrategier. Före ett lager grundas eller flyttas, är det viktigt att fundera till vilket behov lagret är menat, för ett lager inverkar både efterfrågan och leveranskedjan. Ofta anses det att ett lager endast är en tilläggskostnad för företaget men om lagringen är korrekt planerat kan lagret även hämta företaget mervärde. Förut var tanken att det behövs flera lager i alla skeden av distributionskedjan medan nuförtiden är det vanligare att koncentrera sig på få lager som är väl planerade med en fungerande leveranskedja. Minskningen av lager kräver att informationsflödet fungerar på ett bra sätt i hela leveranskedjan. (Logistiikanmaailma.fi, 1)

Alla företag försöker alltid minimera sina kostnader, det sägs att materialadministrativa kostnader täcker minst 50% av en produkts totala kostnad då den når slutkonsumenten. Till materialadministrativa kostnader räknas bland annat lagring, administration, transporter och hantering. Med andra ord kan man med en omfattande analys på lagerpositionen minska på en stor del kostnader. I vissa fall kan det ändå vara lönsamt att tillåta högre kostnader inom ett område i flödena om det leder till minskade kostnader inom ett annat område. (Storhagen, 1997 s.13)

Positioneringen av lagret kan bero på att vad som erbjuds till vem och på vilket sätt. Bra positionerat lager bör vara centrerat, för kilometrarna korrelerar ofta direkt med kostnader. Miljövänlighet är också i en växande roll när man tänker på lagerpositionen, i dessa fall söker man med olika logistiska lösningar effektivitet. Då kan företaget fundera på energieffektivitet och återvinningsmöjligheter. Vid val av lager skall företaget fundera på saker som: tomternas storlek, vägförbindelserna ordentlighet och säkerhet. (Logistiikanmaailma.fi, 2)

Planeringen av lagerpositionen stöds oftast av någon matematisk modell som utvärderar med hjälp av olika kriterier ett teoretiskt optimalt ställe för anläggningen. Kriterier som

påverkar beslutet av anläggningsplatsen kan t.ex. vara: produktionskostnader, transportkostnader, lagerhållningskostnader och kundservicemål. Dessa teoretiska modeller kan också möjliggöra jämförelsen av olika anläggningar. (Jonsson & Mattsson, 2005 s.400)

1.1 Presentation av Colornova Oy

Colornova Oy är ett växande familjeföretag som är grundat år 2013. Colornova Oy importerar produkter från Europa, marknadsför och säljer olika produkter ansedda för hemförbättring, dessa produkter är t.ex. målfärger och trädbehandlingsprodukter. Till företagets urval hör 13 varumärken och ungefär 1500 artiklar. Produkterna säljs i både stora och mindre butikskedjor samt i några nätbutiker, men inte rakt till slutkonsumenten. Deras största kunder är SOK och Kesko. Colornova Oy har sitt nuvarande lager i Vanda medan det före detta lagret fanns i Träskända där också deras kontor är lokaliserat. (Colornova.fi, Nummela 2018)

1.2 Problemformulering

Alla företag strävar efter att ha ett lager som är ekonomiskt sätt smart och fungerar smidigt. Sanningen är ändå den att alla lager och dess positioner inte är jämställda. Beroende på vilken typs affär företaget idkar så är det viktigt för företaget att fundera vilken typs lager som behövs och var lagret skall vara positionerat så att företaget kan vara framgångsrikt. (Jonsson & Mattsson, 2005 s.74)

För att positionen på företagets anläggning spelar en stor ekonomisk roll så har en dålig position möjligheten att förstöra företagets affärsstrategi totalt. Ett företag bör då fundera på sätt för att minimera möjligheten till en misslyckad positionering av anläggningen. När beslutet är gjort för en specifik position så finns det både rörliga och fasta kostnader som kan vara svåra att sänka. Ifall ett företag låter bli att göra en analys eller inte följer någon metod som stöder valet av positioneringen, finns det en ökad risk att viktiga faktorer inte beaktas. Problemet förekommer då man valt en ny position för anläggningen och det framkommer t.ex. att arbetskraften är dyr eller dåligt utbildad vid just denna position, då är företaget i ett ofördelaktigt läge genast från början. (Heizer et al., 2017 s. 378)

Denna undersökning kan vara nyttig för företag som har ett behov av en jämförelse av olika positioner för sin verksamhet. Colornova Oy kan med hjälp av denna undersökning se ifall investeringen i ett nytt lager var ett gott beslut eller ifall de borde ha stannat på sitt gamla ställe i Träskända. Ifall resultatet av studien är tillfredställande vet företaget att de gjort ett beslut de inte behöver ångra.

1.3 Syfte

Syftet med undersökningen är att utreda om det var en god ide för Colornova Oy att flytta sitt lager från Träskända till Vanda, detta görs med hjälp av en faktoranalys.

1.4 Avgränsningar

Det finns flera olika sätt att jämföra och bestämma en plats för lagret. I denna undersökning kommer ändå faktoranalysen vara den metod som används vid jämförelsen av lagerpositionerna. Faktorerna som används är subjektivt valda av skribenten och accepterade av respondenten i intervjun. Endast de faktorer används som anses vara relevanta för denna undersökning. Inga nya eller förbättrade lagerpositioner kommer att undersökas utan fokuset ligger på Colornova OY:s gamla och nya lagerposition.

2 METOD

Då en företagsekonomisk forskning görs krävs det att en metod används. Metoder inom företagsverksamhet är kopplade till uppfattningarna om hur den organisatoriska verkligheten skall studeras. Metoder är på så vis inte neutrala, utan de är ihopkopplade med hur samhällsvetare ser på relationerna mellan olika uppfattningar om hur den sociala verkligheten är utformad och hur den skall forskas. (Bryman & Bell, 2013 s.23)

Forskningsmetoden kan ofta indelas i två olika forskningsstrategier: kvantitativ forskning och kvalitativ forskning. Den kvantitativa forskningen betonar kvantifiering vid in-

samlingen och analysen av data. Kvantitativa forskningen referensram baserar sig på neutralitet och objektivitet, dvs. använder sig av ett deduktivt synsätt. Datainsamlingen i en kvantitativ forskning kan ske på flera olika sätt, några av dem är: frågeformulär, provtagningar, strukturerade intervjuer. Däremot är en kvalitativ forskning induktiv. Den fokuserar sig mera på att tolka och försöka förstå det som en människa upplever. Kvalitativ forskning använder vanligtvis inte statistik eller numeriska värden för att framföra resultat. Datainsamlingen inom den kvalitativa forskningen kan ske t.ex. med hjälp av en ostrukturerad intervju eller litteraturstudier. (Bryman & Bell, 2013 s. 49–50, Forsberg & Wengström, 2008 s. 61–65)

Metoden som används inom denna forskning är av den kvalitativa typen, en semistrukturerad intervju med en person som arbetar på Colornova Oy. Orsaken till det kvalitativa metodvalet är att ansatsen baserar sig på positivism, i detta fall betyder det att verkligheten existerar fritt och utanför individen, detta väcker ett större intresse inom mig än en deduktiv forskningsmetod (Forsberg & Wengström, 2008 s.64). Den semistrukturerade intervjun är dessutom av en kvalitativ struktur och intervjun av den typen är nödvändig för de subjektiva faktorerna som kan användas i faktoranalysen.

Personen som intervjuas har jobbat på Colornova Oy i flera år och är insatt i alla företagets delområden. Respondenten var också med vid flyttningen av lagret och har en inblick om varför den gjordes.

2.1 Intervjuer

Då en intervju planeras är det viktigt för forskaren att vara medveten om sitt syfte samt problemområde, genom att veta dessa kan ett bra resultat på intervjun uppnås. En intervju kan delas i tre olika typer: strukturerad intervju, semistrukturerad intervju och ostrukturerad intervju. Den strukturerade intervjun är ofta av den kvantitativa typen medan semistrukturerade och ostrukturerade intervjun är av den kvalitativa typen. (Forsberg & Wengström, 2008 s.132)

I en strukturerad intervju är frågorna strukturerade på ett sätt så att de uppfattas på ett likartat sätt av alla deltagare. En semistrukturerad intervju går ut på förberedda frågor men ordningen på frågorna och på vilket sätt de ställs kan variera. Uppfattningen av frågorna kan så vis också variera beroende på individen. Den ostrukturerade intervjun är den som ger mest frihet till svaren och frågorna. Då baserar sig intervjun på ett eller flera teman men intervjun styrs av den övergripande forskningsfrågan. I en ostrukturerad intervju är det intervjuarens uppgift att ställa följdfrågor som kan behövas för att utvidga något specifikt. (Forsberg & Wengström, 2008 s.132)

Vid den semistrukturerade eller ostrukturerade intervjun är det viktigt för intervjuaren att uppmuntra respondenten att ge svar som uttrycker hans upplevelser och värderingar. Dessutom skall intervjuaren ställa följdfrågor ifall det finns behov till sådana. Intervjuaren har också möjlighet att uppmuntra respondenten att ge svar genom att använda sitt kroppspråk eller genom ljud stimulera respondenten att ge mer fria/ingående svar. (Forsberg & Wengström, 2008 s.132–133)

Det är viktigt för en intervjuare att hålla sin neutralitet men ändå kunna behålla sin närhet till undersökningsspersonen. Ifall intervjuaren inte är tillräckligt neutral kan hen påverka undersökningsspersonens naturliga svar. Andra orsaker som kan förorsaka försämrade svar är olika störande moment som t.ex. telefonsamtal, därför är det viktigt att intervjun genomförs i en ostörd miljö. (Forsberg & Wengström, 2008 s.133)

2.2 Tillvägagångssätt

Jag har bestämt mig att göra min undersökning med hjälp av en faktoranalys och en semistrukturerad intervju. En faktoranalys är en av de mest använda metoderna då flera lagerpositioner skall jämföras med varann.

Genom att systematiskt söka fram olika faktorer som är relevanta för ett företag i södra Finland kom jag fram till ett visst antal faktorer som jag använder i analysen. Dessa faktorer är subjektivt valda och är av olika viktighetsgrader. Genom att läsa tidigare litteratur

om faktoranalyser kom jag fram till olika listor på framgångsfaktorer som kunde användas i min undersökning. Eftersom företaget befinner sig i södra Finland kunde jag avgränsa faktorer så att endast de mest relevanta användes. Viktighetsgraden på faktorerna bestämmer jag själv med hjälp av respondenten som arbetar på Colornova Oy.

Den semistrukturerade intervjun som utfördes var av den kvalitativa typen. Jag ville nämligen att intervjun var så naturlig som möjlig, att jag endast frågade frågor som ledde mig mot ett resultat till min forskningsfråga. Då hade respondenten möjlighet att ge egna åsikter och komma med intressant fakta som skulle ha blivit bort vid en strukturerad intervju. Jag hade också möjlighet att ställa tillägsfrågor som visade sig vara mycket nyttiga.

3 TEORI

Ett företags materialflöde sker i huvudsak igenom och från ett lager. Ett lager kan se ut på många olika sätt, det kan vara ett distributionslager, ett förråd eller t.ex. ett färdigvarulager i ett tillverkande företag. Vid utformningen av ett lager strävar man efter att minimera företagets kostnader och detta kan man göra på flera olika sätt. (Jonsson & Mattsson, 2005, s.74)

Ofta en av de viktigaste lagerstrategiska besluten ett företag kan göra är beslutet om var deras anläggning skall befinna sig. Positionen på anläggningen påverkar både de rörliga och fasta kostnaderna inom ett företag och därmed också riskgraden och möjligheten att göra vinst är direkt korrelerade till anläggningspositionen. Företag gör lokaliseringsbeslut relativt sällan, men då de görs beror det ofta på att företaget behöver mer utrymme, arbetskraftens produktivitet har ändrats eller andra ekonomiska orsaker. Kundernas efterfrågan är också en orsak varför ett företag kan behöva en ny position för sin anläggning. Allmänt så finns det tre olika alternativ då det är frågan om lokaliseringen:

Expandera den gamla anläggningen så att den täcker de nya behovet.

Öka anläggningens mängd, dvs. bygga nya anläggningar men spara de gamla.

Flytta till en ny plats med samma som den gamla anläggningsplatsen stängs.

(Heizer et al., 2017 s. 378)

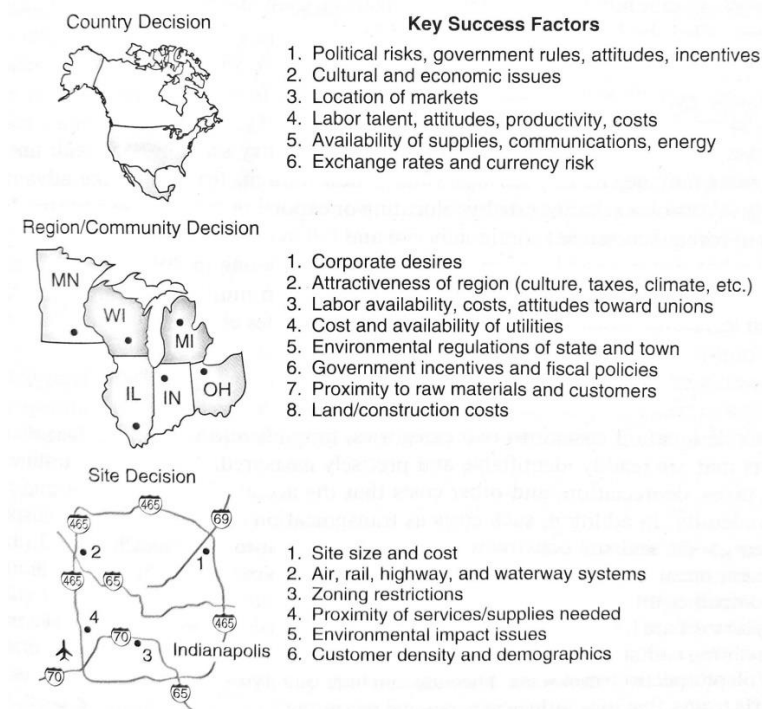
Positionen på anläggningen beror ofta på vilken sorts affärsverksamhet som idkas. För industriella lägesbeslut brukar strategin vara att minimera kostnader, medan företag som idkar detaljhandel försöker maximera inkomster och då krävs en annan slags placering av anläggningen. Målet med lokaliseringsstrategin är ändå att maximera fördelen med platsen för ett företag. (Heizer et al., 2017 s. 378)

Val av position på sin anläggning blir mer och mer komplex med globaliseringen. Globaliseringen har möjliggjort alternativet att överväga ifall det lönar sig att grunda nya anläggningar utomlands. Det kan finnas ekonomiska skäl att ha anläggningen utomlands p.g.a. av att marknaden har utvecklats, arbetskraften är betydligt billigare eller för att de internationella kommunikationsmöjligheterna har utvecklats. (Heizer et al., 2017 s. 379)

Förutom globalisering så finns det andra faktorer som påverkar valet av position. Dessa faktorer kan t.ex. vara: arbetarnas produktivitet, valutakurser och valutarisker, kostnader, politiska risker, värden, kulturer, närhet till marknad, närhet till leverantörer och närhet till konkurrenter. (Heizer et al., 2017 s. 380–382)

3.1 Faktorer som påverkar lokaliseringsbeslutet

Alla företag är olika vilket då också betyder att olika företag har olika kriterier då de väljer sina framgångsfaktorer som påverkar deras beslut om positionen på anläggningen. Framgångsfaktorer är faktorer som företaget anser är för dem nödvändiga för att uppnå en konkurrensfördel. Faktorena som väljs går från större till mindre, dvs. först bör företag tänka på framgångsfaktorer gällande vilket land de vill ha en anläggning i, sedan i vilken region eller kommun av landet och till sist på vilken plats. (Heizer et al., 2017 s. 379)

Figur 1 Exempel på framgångsfaktorer.

Lagerhållningskostnader kan vara en av företagets framgångsfaktorer. Kostnaderna inom lagerhållning kan variera beroende på om företaget själv äger lagret eller ifall lagringen outsourcas, dvs. lagringen köps som en tjänst av ett annat företag. Om lagret ägs själv så skall företaget betala för kostnader som: lagerutrustning, hyror och orderhanteringar. Medan ifall företaget outsourcar lagringen så betalar företaget för aktiviteter som utförs i lagret. Dessa kostnader kan vara: lastning, plockning och lossning. (Grant, et al., 2006, s.239, Jonsson & Mattsson, 2005, s.131)

Områdets infrastruktur är en faktor som kan beröra fler företag då de gör beslutet om positioneringen. Storleken och formerna på tomterna måste stöda en logistikverksamhet, vägförbindelserna skall vara ordentliga och energilösningarna bör vara kostnadseffektiva. Ekologi är i en växande roll i företags beslutsfattanden och detta betyder att byggnadernas energieffektivitet, belysning, avfallshantering och återvinningsmöjligheterna bör beaktas. Säkerhetskraven är också i en växande roll i logistikkedjor vilket i sin tur betyder att även företagens olika anläggningar bör följa dessa krav. De höjda kraven på säkerheten kan märkas redan vid flygfält och hamnar. (Logistiikanmaailma.fi, 2)

När platsen väljs för anläggningen kan det vara lockande att välja en plats där arbetskraften är billig. Endast en billig arbetskraft betyder inte att företaget sparar in pengar, arbetarna bör nämligen också vara produktiva. Arbetare som är dåligt utbildade eller har dåliga arbetsvanor kan vara ett sämre alternativ i långa loppet även om lönerna är lägre. En arbetare som inte har möjlighet eller vilja att komma till jobbet dagligen är således inte heller lika produktiv som en som kommer dagligen till arbetsplatsen.

$$\frac{\text{Priset på arbetskraft/dag}}{\text{Produktion (enheter/dag)}} = \text{Arbetskostnad/enhet}$$

Arbetskraftens kunnande och effektivitet är alltså en viktig faktor då ändringar sker som leder till en ny anläggningsposition. Tillgången till kompetent arbetskraft förväntas vara en av de viktigaste faktorerna för framgång i Finland under de kommande åren. Den gamla logistik arbetskraften går i pension snabbare än den nya hinner komma in på marknaden. För att få en kunnande arbetskraft så bör anläggningen vara på ett ställe som är centralt och lätt att ta sig till. (Heizer et al., 2017 s.380, Logistiikanmaailma.fi, 3)

För vissa företag är det extremt viktigt att deras anläggning ligger nära marknaden, speciellt vid organisationer som finns för att tjäna kunden, så som barberare, apotek eller restauranger. I dessa fall är anläggningens läge till marknaden den huvudsakliga faktorn som skall tas i beaktande då positionen väljs. Ibland är närheten till marknaden i synnerhet viktig, speciellt vid just-in-time verksamheter. Det finns också situationer då närheten till konkurrenterna är en viktig del av företagets framgång. Det finns några orsaker varför företag vill klunga ihop sig med sina konkurrenter. Ofta sker det då majoriteten av resurserna finns på detta stället, t.ex. vid vintillverkning. Ett annat exempel är då flera snabbmatsrestauranger finns ihop klungade på ett litet område, orsaken till detta är att det är ett område med hög trafik. (Heizer et al., 2017 s.381–382, Waters, 2003 s.111)

En framgångsfaktor för företaget kan vara närheten till leverantörerna. Det finns tre orsaker varför företag har orsak att befinna sig nära leverantörerna eller råmaterialet.

1. Då råvarorna är ömtåliga, t.ex. vid bagerier.
2. Då transportkostnaderna är höga, t.ex. vid transporter av tunga råmaterial som järnmalm.
3. Då det finns en minskning av volym vid produktionen, t.ex. då träd görs till pappersmassa, det kräver typiskt en facilitet nära råmaterialet.

(Heizer et al., 2017 s.382, Waters, 2003 s.112)

3.2 Faktoranalys

Faktoranalysen är ett av de vanligaste alternativen då ett företag skall jämföra olika möjligheter på anläggningsplatser. Faktoranalysen hör till ”feasible set approach”, dvs. en metod där det endast finns ett fåtal tillgängliga platser och organisationens uppgift är att välja det bästa alternativet av de tillgängliga platserna. Faktorerna som används är viktiga för positionen även om de inte på något lätt sätt kan rangordnas i viktighetsgrad. (Waters, 2003 s.114–122)

Det finns många faktorer som påverkar beslutet när företaget väljer positionen till sin anläggning, både kvalitativa och kvantitativa faktorer. Faktorerna är ändå inte alla likvärdiga så det betyder att faktorerna bör övervägas och ges olika viktighetsgrader. Metoden är subjektiv för faktorerna som iaktas kan företaget själv bestämmas angående vad företaget anser att är viktigt just vid den ort eller det land som verksamheten drivs i. Faktorerna kan sträcka sig allt från utbildningsgrad till hyra till närhet till storstad eller industricentra.

Faktoranalysen består av sex steg:

1. Gör en lista på relevanta faktorer som påverkar beslutet av positionen.
2. Bestäm hur viktig varje faktor är till den verksamhet eller företag som det är frågan om.
3. Utveckla en skala för varje faktor, t.ex. från 0 till 100 poäng.
4. Poängsätt varje position för varje faktor med hjälp av skalan i punkt 3.
5. Multiplicera poängen med viktighetsgraden för varje faktor och summa poängen för varje position.
6. Ett svar fås enligt hur mycket poäng vardera positionen har fått. Desto mer poäng desto bättre position på anläggningen.

(Heizer et al., 2017 s.383-384)

Ett klargörande exempel:

Ett företag skall bestämma positionen på anläggningen mellan två alternativ, endera Finland eller Sverige.

Tabell 1 Exempel på faktoranalys.

Faktorer	Viktighetsgrad	Poäng (0 - 100)		Poäng enligt viktighetsgrad	
		Finland	Sverige	Finland	Sverige
Närhet till marknad	0.25	80	40	$0.25 \cdot 80 = 20$	$0.25 \cdot 40 = 10$
Tillgång till infrastruktur	0.30	70	75	$0.30 \cdot 70 = 21$	$0.30 \cdot 75 = 22.5$
Hyra	0.15	65	70	$0.15 \cdot 65 = 9.75$	$0.15 \cdot 70 = 10.5$
Utbildningsnivå	0.30	75	80	$0.30 \cdot 75 = 22.5$	$0.30 \cdot 80 = 24$
Totalt	1.00			73.25	67

Lösning: I tabell 1 används viktighetsgrader och poäng för att avgöra vilken position är bättre. Enligt tabellen är positionen i Finland bättre för att Finland har totalt högre poäng enligt viktighetsgraden.

Med endast några små ändringar kunde lösningen vara tvärtom. Faktoranalysen är subjektiv och därför är inte analysen exakt även om det är en kvantitativ lösning på problemet. Då lösningen på faktoranalysen kan ändra av mycket små ändringar i något av delområdena inom analysen p.g.a. subjektivitet, så finns det ett argument varför inte några beslutliga slutsatser kan göras endast med hjälp av en faktoranalys. (Heizer et al., 2017 s.383–384)

4 EMPIRI

I detta kapitel kommer jag att göra en faktoranalys där jag jämför Colornova OY:s gamla lager som fanns på Träskända med deras nya lager som finns i Vanda. I jämförelsen kommer jag att använda faktorer som jag bestämmer en viktighetsgrad för och poängsätter, detta gör jag med hjälp av respondentens svar på intervjufrågorna, teorin och mina egna åsikter. Dessutom kommer jag att beakta respondentens svar och tillägga faktorer till analysen som han tyckte hade en viktig roll vid lagerbyte.

4.1 Närhet till marknaden

I Colornova OY:s fall så spelar inte närheten till marknaden så stor roll, för produkterna säljs till andra företag, dvs. de idkar B2B handel. Då är mängden av leveranser färre som betyder att en liten ändring i sträckan också är obetydlig. Skillnaden mellan Träskända och Vanda är 20 km så med andra ord har inte sträckan ändrats på ett betydligt sätt. Närheten till marknaden skulle vara mer viktig ifall Colornova sålde sina varor rakt till slutkunden, för då kunde 20 km ha en stor påverkan ifall en kund köper från Colornova eller någon av deras konkurrenter som ligger närmare. (Nummela 2018)

På grund av dessa faktorer anser jag att poängen för Träskända är 80 och för Vanda 85 för faktorn: närhet till marknaden.

4.2 Närhet till leverantörer

Närheten till leverantörerna var inte heller en av de viktigare faktorerna som påverkade i bytet av lagerpositionen. Nummela nämnde ändå att sträckan till hamnen från det nya lagret är lite kortare men att det inte påverkar så mycket. Colornova Oy är ännu relativt litet företag som betyder att leveransmängderna och därmed leveranskostnaderna hålls ganska låga. Dessutom när de inte ännu är på den industriella marknaden utan främst har mindre leveranser till järnbutiker och då finns det inte ett stort behov till att ha leverantörerna nära. Det som flyttningen har möjliggjort är en smidigare mjölkrunda för leverantörerna, detta beror på att fler företag/lager finns omkring Vanda trakterna, skillnaden är ändå så liten att den inte har påverkar Colornova på ett betydande sätt. (Nummela 2018)

På grund av dessa faktorer anser jag att poängen för Träskända är 78 och för Vanda 88 för faktorn: närhet till leverantörer.

4.3 Närhet till konkurrenter

Det är viktigt att vara nära sina konkurrenter då majoriteten av resurserna finns på det området eller ifall området har hög trafik. Som Nummela påpekade i intervjun så är det

inte betydelsefullt för ett företag att ha sitt lager nära sina konkurrenter. Nyttan som jag anser att kan vara betydlig av att vara nära sina konkurrenter är att mjölkkrundorna blir kortare för speditjonsföretagen, men i detta fall så spelar inte närheten till konkurrenter en betydande roll vid om positioneringen av lagret. (Nummela 2018)

På grund av dessa faktorer anser jag att poängen för Träskända är 80 och för Vanda 90 för faktorn: närhet till konkurrenter.

4.4 Lagerhållningskostnader

Lagerhållningskostnaderna har spelat en större roll vid bytet av lagret och kommer därför också få en högre viktighetsgrad. Även om lagerhållningen outsourcades redan i lagret som fann på Träskända så har det skett en betydlig förbättring enligt Nummela efter att de flyttat till Vanda. På lagret i Vanda betalar Colornova Oy endast för den platsen de använder, dvs. ifall de behöver rum för 100 lastpallar betalar de den summan av lagret. Tidigare på Träskända hade de kanske endast behov att få 100 lastpallar in i sitt lager men lagret rymde 150 lastpallar och då betalade de priset för 150 lastpallar. Dessutom sköttes hela lagerflyttningen av företaget som sköter Colornova OY:s lagerverksamhet, dvs. flyttningen kunde ske utan större uppehåll i Colornovas OY:s verksamhet. Även om Colornova Oy måste köpa en container och belysningar så kommer de att spara in pengar enligt Nummela. Dessa kostnader var rörliga kostnader men för att de fastna kostnaderna är lägre i lagret i Vanda så kommer den totala kostnaden vara lägre. (Nummela 2018)

På grund av dessa faktorer anser jag att poängen för Träskända är 85 och för Vanda 95 för faktorn: lagerhållningskostnader.

4.5 Infrastruktur

Infrastrukturen och speciellt hur bra vägarna är till och från lagret är en mycket viktig faktor som bör övervägas vid ett lokaliseringsbeslut. I Colornovas OY:s fall så spelade inte vägarna så stor roll. Nummela nämnde ändå att på Träskända kunde det ha funnits svårigheter att komma till deras lager med mycket stora bilar p.g.a. att vägarna nära lagret var ganska små. Nu på Vanda finns ändå inte samma svårigheter. När jag frågade om

skillnaderna i återvinningsmöjligheter och säkerheten mellan de olika ställena så berättade Nummela att återvinningsmöjligheterna är bättre på Vanda och han sa att p.g.a. att lagret inte ägs av dem utan det är ett större lager där man hyr utrymme från så är också säkerheten på en bättre nivå. (Nummela 2018)

På grund av dessa faktorer anser jag att poängen för Träskända är 88 och för Vanda 95 för faktorn: infrastruktur.

4.6 Arbetskraft

Arbetskraften är samma både i det gamla och i det nya lagret. Colornova Oy outsourcar sin lagerverksamhet och de gamla arbetarna får behålla sina arbetsplatser hos dem. Det betyder att också utbildningsnivån är lika bra som tidigare, det underlättar också Colornova att de kan byta lager utan att behöva fundera på att skola ny arbetskraft. Problemet med flyttningen är ändå att de gamla lagerarbetarnas arbetssträcka förlängs som enligt Nummela har haft en inverkan på arbetarnas motivation till att komma till jobbet, sträckan är ändå betydlig för en daglig pendling. Det som är ganska mycket bättre på lagret i Vanda är att det är ett lager som ägs av firman som sköter outsourcingen för Colornova. Det betyder att ifall Colornova har ett behov för fler arbetare i sitt lager under en dag så har de möjlighet till det. På Träskända hade de inte den möjligheten utan ifall det var bråttom så kunde det uppkomma en situation där Colornova inte helt enkelt hade resurser till att uppfylla en order. Nu på Vanda genom att ha möjlighet till fler arbetare så undviker de situationen där de inte kan uppfylla order och genom detta så sparar de både på pengar och kundrelationer. (Nummela 2018)

På grund av dessa faktorer anser jag att poängen för Träskända är 70 och för Vanda 85 för faktorn: arbetskraft.

4.7 Personliga kontakter

Personliga kontakter är en faktor som jag inte själv tänkte direkt på men som Nummela ansåg att kunde vara en faktor som tas med i faktoranalysen.

Nummela berättade hur han är släkt med personen som äger företaget som sköter deras lagerverksamhet och äger lagret i Vanda som de hyr sitt lagerutrymme från. För att de är släkt och nu också hyr sitt lager från dem så har kommunikationen förbättrats och enligt Nummela så är det mycket lätt att lösa problem som möjligtvis uppkommer. För att Nummela är släkt med personen som äger lagret var det också lättare att förhandla ett lönsamt pris för det hyrda lagret. (Nummela 2018)

På grund av dessa faktorer anser jag att poängen för Träskända är 81 och för Vanda 85 för faktorn: personliga kontakter.

4.8 Utrymme för expansion

Utrymme för expansion är en faktor som Nummela tyckte var mycket väsentlig och som därför också togs med till faktoranalysen.

Utrymme för expansion var det som Nummela sa att var den drivande faktorn till att flytta lager från Träskända till Vanda. Han ansåg att Träskända började bli för litet för deras verksamhet, medan lagret på Vanda har oändliga möjligheter då det kommer till utrymme. Colornova Oy håller på att ständigt växa så något måste göras vid något skede, att de fick en möjlighet att flytta till Vanda var enligt Nummela en mycket bra sak. I Vanda finns det möjligheter p.g.a. det höga taket att få mer utrymme uppåt nästan hur mycket som helst. Problemet som uppkommer i Vanda är ändå olika plockningsställena. Då lastpallarna till största delen lastas på höjden så försvårar det plockningen av enskilda artiklar som Colornova ännu har ett stort behov till. I Träskända fanns det bättre möjligheter till enskild plockning av artiklar för produkterna var till största delen på golvnivå. Det att Colornova fick så mycket mer lagerutrymme utväger ändå problemen med plockningen, dessutom nämnde Nummela att ifall mängderna av enskilda artiklar börjar öka så kommer de på någon lösning som underlättar arbetet på det nya lagret. (Nummela 2018)

På grund av dessa faktorer anser jag att poängen för Träskända är 50 och för Vanda 90 för faktorn: utrymme för expansion.

4.9 Faktoranalys

Faktoranalysen görs genom att jämföra lagret i Träskända och lagret i Vanda. Faktorerna som används är: närhet till marknaden, närhet till leverantörer, närhet till konkurrenter, lagerhållningskostnader, infrastruktur, arbetskraft, personliga kontakter och utrymme för expansion. Viktighetsgraden går från 0–1, dvs. när jag adderar alla faktorerers viktighetsgrad tillsammans får jag värdet 1.

Både Träskända och Vanda kommer att ha olika poäng enligt hur bra de är. Skalan för poängen går från 0–100. Desto högre poäng en faktor får på ett ställe desto bättre är det, så med andra ord är 100 de bästa poängen ett lager kan få. För att faktoranalysen är subjektiv så bestämmer jag själv vilka poäng både Träskända och Vanda får vid varsin faktor. Detta gör jag ändå med tanke på vad Nummela har berättat åt mej i intervjun och vad jag förstår från teorin.

Tabell 2 Faktoranalys mellan Träskända och Vanda.

Faktorer	Viktighetsgrad	Poäng (0–100)		Poäng enligt viktighetsgrad	
		Träskända	Vanda	Träskända	Vanda
Närhet till marknad	0.13	80	85	10.4	11.05
Närhet till leverantörer	0.10	78	88	7.8	8.8
Närhet till konkurrenter	0.01	80	90	0.8	0.9
Lagerhållningskostnader	0.18	85	95	15.3	17.1
Infrastruktur	0.19	88	95	16.72	18.05
Arbetskraft	0.15	70	85	10.5	12.75
Personliga kontakter	0.05	81	85	4.05	4.25
Utrymme för expansion	0.19	50	90	9.5	17.1
Totalt	1.00			75.07	90

Jag kom till ovanstående viktighetsgrader genom att lyssna på Nummelas åsikter samt fundera på teorin omkring de olika faktorerna. Dessutom funderade jag på att hur Colornova Oy skulle klara sig utan eller hur viktig just denna faktor är för Colornova Oy.

Vid närheten av marknaden funderade jag över viktigt det är för företaget att ha sitt lager i södra Finland. Ifall lagret skulle finnas annanstans, t.ex. i Uleåborg vilka svårigheter skulle det orsaka. Jag kom fram till det att lagret kunde vara annanstans men att det skulle påverka företagets verksamhet till en relativt stor grad. Närheten till leverantörerna är däremot inte lika viktiga. Leverantörer finns överallt i Finland så sträckorna kunde inte bli allt för långa var än lagret var beläget. Orsaken varför närheten ändå är viktig är att ifall lagret fanns långt från hamnen skulle leveranstiderna öka drastiskt. Det att företagets lager är nära sina konkurrenter har nästan ingen betydelse, därför fick närheten till konkurrenterna en så låg viktighetsgrad.

Som tidigare påpekats i teorin så täcker lagerhållningskostnaderna en stor del av hela företagets kostnader. Därför har lagerhållningskostnaderna fått en så stor viktighetsgrad. Samma fenomen kan ses vid infrastrukturen. Om vägarna var så dåliga att inom ett område att man borde splittra leveranser i mindre bilar eller inte helt enkelt kunde leverera varor p.g.a. vägarna skulle inte företaget klara sig, därför är viktighetsgraden för infrastrukturen så hög.

Arbetskraften spelar också en ganska stor roll inom lagerverksamheten, för utan arbetskraft så skulle inte lagret fungera. Som tur behöver inte arbetarna vara högt utbildad för att klara av lagerverksamhet och därför kan det alltid hittas någon som kan sköta jobbet. Därför är viktighetsgraden lägre än vid infrastrukturen men ändå relativt hög.

Även om personliga kontakter är en viktig del av lagerverksamhet och företagande i överlag så skulle Colornova Oy klara sig bra utan dem. Därför är viktighetsgraden för personliga kontakterna så låg som den är.

För att Nummela ansåg att möjligheten till att expandera var mycket viktigt för företaget så gav jag den faktorn en viktighetsgrad som representerar Nummelas åsikter. Ifall lagret är för litet orsakar det att man inte kan länge växa som ett företag och därför är sannolikheten stor för att företaget går miste om stora mängder pengar.

5 ANALYS

I detta kapitel kommer jag att analysera resultatet som jag fått från faktoranalysen. Jag kommer också att diskutera hur resultatet kunde ha ändrats ifall ändringar på värdena eller faktorerna skulle ha ändrats. Jag diskuterar också vad som kan vara viktigt att tänka på för Colornova Oy ifall de flyttar sitt lager i framtiden.

5.1 Resultatet

Det första man kan se från faktoranalysen är att lagret på Vanda är tydligt bättre då man jämför poängen. Vandas totala poäng är 90 medan Träskändas totala poäng är endast 75.07. Det betyder att flyttningen av lagret till Vanda var en god ide då man följer dessa faktorer och viktighetsgrader för dem. Som det tidigare har kommit fram så är faktoranalysen ändå subjektiv så ifall någon annan skulle ha gjort samma analys som jag med samma faktorer så kunde ett motsatt resultat ändå nås. Jag tror ändå att för att poängskillnaden var nästan 15 poäng så är det mycket osannolikt att någon skulle få ett svar som skulle tyda på att lagret i Träskända varit bättre.

Ifall man börjar analysera resultatet noggrannare kan man se att lagren är väldigt lika varann. Nästan alla poäng enligt viktighetsgraden ligger inom endast några poäng från varandra. Största skillnaden kommer då vi ser på skillnaden i faktorn: utrymme för expansion. Där kan vi se att skillnaden är hela 7.6 (17.1 minus 9.5), som är över hälften av hela skillnaden mellan positionerna. Varför var skillnaden så stor vid dessa faktorer? Orsaken är att det inte fanns någon möjlighet att expandera på Träskända och ett av de största kriterierna att flyta lager var att Colornova Oy behövde mer lagerutrymme. Ett alternativ kunde ha varit för Colornova Oy att bygga ett större lager på Träskända. Det skulle ändå ha varit en mycket stor investering som kanske först skulle ha betalat sig tillbaka efter flera år, om ens det. Hela tanken med att det behövs mer utrymme för expansion kommer från det att det anses att Colornova Oy kommer att växa som ett företag. Ifall det ändå inte sker så skulle det definitivt inte varit en god ide att bygga ett stort lager på Träskända när det fanns en möjlighet att flytta till Vanda och endast hyra den mängd lagerrum som behövs.

I överlag så var poängskillnaderna mellan lagren mycket små, men Vanda hade ändå bättre poäng vid alla faktorer. Så även om det inte skulle ha funnits ett behov för expansion så skulle det ändå ha varit en god ide att flytta lager från Träskända till Vanda. För att flyttningen skedde så smidigt och de största problemen som uppstår i Vanda är att det krävs mer plockningsställen som lätt går att fixa genom att planera lagerutrymmets användning på nytt. Det som är mer negativt är att några arbetarna är missnöjda med sin nya arbetssträcka och missnöjda arbetare har en lägre produktivitet som däremot har en inverkan på hela företaget.

Tabell 3 Faktoranalys utan faktorn: utrymme för expansion.

Faktorer	Viktighetsgrad	Poäng (0–100)		Poäng enligt viktighetsgrad	
		Träskända	Vanda	Träskända	Vanda
Närhet till marknad	0.15	80	85	12	12.75
Närhet till leverantörer	0.12	78	88	9.36	10.56
Närhet till konkurrenter	0.03	80	90	2.4	2.7
Lagerhållningskostnader	0.21	85	95	17.85	19.95
Infrastruktur	0.24	88	95	21.12	22.8
Arbetskraft	0.18	70	85	12.6	15.3
Personliga kontakter	0.07	81	85	5.67	5.95
Utrymme för expansion	–	–	–	–	–
Totalt	1.00			81	90.01

I överstående tabell (tabell 3) har en faktoranalys gjorts utan faktorn: utrymme för expansion. Viktighetsgraden är gjord på nytt so att de korrelerar relativt noggrant till analysen då faktorn fanns med. Från denna analys kan man se att lagret i Vanda är bättre, men skillnaden har minskat från nästan 15 poäng till endast ungefär 9 poäng.

I framtiden ifall Colornova Oy har ett behov att flytta sitt lager på nytt kan det vara en god ide att inte lägga så stor vikt på endast en faktor utan se på en större helhetsbild. Som tur gjorde Colornova Oy ett gott beslut. Utan en ordentlig plan eller metod som används vid lagerbyte finns det en risk för att ett företaget gör ett misstag de ångrar i flera år. Då man lägger för mycket tyngd på endast en faktor kan man lätt förringa andra viktiga faktorer som just vid det skede inte känns lika viktiga. Ett misstag som görs då man flyttar lager är ett långfristigt misstag, det finns företag som har gått i konkurs på grund av ett dåligt beslut vid val av position. Det är orsaken varför det lönar sig för företag att följa någon metod som jämför de olika alternative som redan anses vara dugliga så att man kommer till en lösning man kan vara nöjd med.

6 SLUTSATSER

I början av arbetet funderade jag mig över att vilken lagerposition är bättre för företaget Colornova Oy, den gamla positionen på Träskända eller den nya lagerpositionen i Vanda. När jag använde mig av faktoranalysen kom jag fram till att positionen i Vanda är på alla sätt en bättre position för Colornova Oy.

Då jag funderade över vilka faktorer jag skall använda i analysen märkte jag hur viktiga några faktorer egentligen är, men jag märkte också att några faktorer är så självklara att de inte nödvändigtvis behöver vara med i analysen. Det var svårt att komma på faktorer som faktiskt är relevanta för företaget, utan att ta med för många faktorer. För sanningen är den att det finns ett oändligt antal faktorer som kan påverka i ett val över en position på ett lager eller ett företag. För att man inte kan välja och använda alla faktorer så får man inte något exakt resultat. För att analysen är subjektiv med viktighetsgraderna på faktorerna och för att man själv skall poängsätta dem så måste man ta resultatet endast som ett riktgivande resultat.

Om jag skulle göra arbetet på nytt skulle jag koncentrera mig en längre stund att hitta relevanta faktorer. Jag skulle också öka på mängden faktorer så att risken för fel skulle bli mindre. En jämförelse med en annan metod skulle också ha varit en sak som jag kunde ha gjort, på det sättet skulle jag ha säkrat mig över att resultatet jag fick verkligen stämmer.

Flyttningen av lagret är mycket färskt ännu så det blir intressant att följa med hur Colornova Oy växer och ifall de även i framtiden är nöjda med sitt nya lager.

KÄLLOR

Tryckta källor

Bryman, A. & Bell, E. 2013, *Företagsekonomiska forskningsmetoder*, 2 uppl., Stockholm: Liber, 757 s.

Forsberg, C. & Wengström, Y. 2008, *Att göra systematiska litteraturstudier*, 2 uppl., Stockholm: Natur & kultur, 215 s.

Grant, David B., Lambert, Douglas M., Stock, James R., Ellram, Lisa M. 2006, *Fundamentals of logistics management*, Maidenhead, Berkshire: McGraw-Hill Education, 436 s.

Heizer, J., Munson, C. & Render, B. 2017, *Operations management*, 12 uppl., Boston [etc]: Pearson Education, 907 s.

Jonsson, P. & Mattsson, S. 2005, *Läran om effektiva materialflöden*, Lund: Studentlitteratur, 548 s.

Persson, G. & Virum, H. 1998, *Logistik för konkurrenskraft*, 2 uppl., Malmö: Liber ekonomi, 385 s.

Storhagen, N. 2011, *Logistik - grunder och möjligheter*, 4 uppl., Malmö: Liber, 335 s.

Storhagen, N. 1997, *Materialadministration och logistik*, 2 uppl., Malmö: Liber ekonomi, 204 s.

Waters, D. 2003, *Logistics*, Basingstoke: Palgrave Macmillan, 354 s.

Elektroniska Källor

Colornova.fi. *Colornova Oy*. Tillgänglig: <http://colornova.fi/> Hämtad 13.4.2018

Logistiikanmaailma.fi, 1. *Varastointi – Logistiikan Maailma*. Tillgänglig: <http://www.logistiikanmaailma.fi/huolinta-terminaalit/varastointi/> Hämtad 15.3.2018

Logistiikanmaailma.fi, 2. *Liikeidea, sijainti ja infrastruktuuri – Logistiikan Maailma*. Tillgänglig: <http://www.logistiikanmaailma.fi/huolinta-terminaalit/logistiikka-keskus/liikeidea-sijainti-ja-infrastruktuuri/> Hämtad 15.3.2018

Logistiikanmaailma.fi, 3. *Osaavan työvoiman saatavuus – Logistiikan Maailma*. Tillgänglig: <http://www.logistiikanmaailma.fi/logistiikka/logistiikkaosaaminen-ja-toimintaympariston-muutos/osaavan-tyovoiman-saatavuus/> Hämtad 10.5.2018

Muntliga Källor

Nummela, Robert. 2018, *Intervju angående lagerflyttningen inom Colornova Oy* [muntl.]. Transkriberad och bifogad till detta arbete. 10.5.2018

BILAGA 1. INTERVJUGUIDE

1. Vem är du och vad har du för roll inom Colornova Oy?
2. Berätta några ord om Colornova.
3. När flyttade Colornova sitt lager?
4. Vilka var de huvudsakliga orsakerna till att flytta lagret?
5. Finns det nya kostnader/besparingar som är betydande p.g.a. lagerbyte?
6. Vilken inverkan har lagerbytet haft hittills på företaget och dess arbetare?
7. Hurdan inverkan tror du att bytet kommer ha i framtiden?
8. Använde Colornova någon metod för att jämföra olika lagerpositioner före beslutet gjordes?

Förklaring av vad en faktoranalys går ut på och varför den används. Samt introduktion till de faktorer som jag anser kan vara viktiga för en faktoranalys inom Colornova Oy. (lagerhållningskostnader, närhet till marknad, närhet till leverantörer, närhet till konkurrenter, infrastruktur, arbetskraft)

9. Vilka faktorer hade enligt dig en bestämmande roll vid bytet av lagret?
10. Hur skulle du rangordna faktorerna ovan, i tanke på vilka faktorer påverkade mest / hade den största inverkan på valet att byta lagerpositionen?
11. Anser du att det finns någon faktor som borde iakttas med i faktoranalysen som inte uppräknades?
12. Har du tilläggskommentarer?

BILAGA 2. TRANSKRIBERAD INTERVJU

Intervju med Robert Nummela.

Den 10 maj 2018, i informantens hem.

Intervjuare: Amos Ketonen.

Förhandsfakta som skickats till informanten: min teoretiska del om en faktoranalys och faktorerna som jag planerat att skall användas.

AK: Vem är du och vad har du för roll inom Colornova Oy?

RN: Jag är Robert Nummela, försäljningschef på Colornova.

AK: Berätta några ord om Colornova.

RN: Colornova Oy är ett familjeföretag som importerar målfärger och trädbehandlingsprodukter från Europa och säljer dem vidare sen till Finland och Estland, närmast till järnbutiker.

AK: När flyttade Colornova sitt lager?

RN: Det var nu i början på år 2018, januari.

AK: Vilka var de huvudsakliga orsakerna till att flytta lagret?

RN: Närmast det att vi vill växa i framtiden så de blev för lite utrymme i det gamla, men också kostnadsfrågor, t.ex. med hyran och det där det kostade och hålla dem där produkterna dit så med det här nya systemet så blev det billigare, och också personalmässigt så blev det en lämpligare lösning med det här nya systemet.

AK: Vad menar du?

RN: På det sättet att vi har ju outsourca lagerverksamheten till ett annat företag så dom har verksamhet där på Vanda helt bredvid det här vart våra grejer för nu så vi får därifrån alltid till arbetare vid behov. På det viset får man alla leveranser på väg i tid.

AK: Okej, så ni sköter inte själv lagringen?

RN: Colornova Oy sköter liksom inte själv något med lagret att göra i princip utan Colornova köper det från en annan firma den där lagerverksamheten, men vi betalar ju alla kostnader som kommer till det ändå.

AK: Finns det nya kostnader/besparingar som är betydande p.g.a. lagerbyte?

RN: Nå besparingar finns det nog på det viset att tidigare betalade vid för hela det där utrymme den där lagerhyran och nu när vi e i samma utrymme som det här andra verksamheten som den där andra firman har så betalar vi bara för använda pallplatser, så vi betalar inte för något onödigt utrymme alls utan vi betalar för det använda utrymmet på det viset är det mycket lämpligare. Och nya kostnader så vi måste t.ex. köpa till spraymålfärgerna en container där spraymålfärgerna förvaras för dom skall vara skilt förvarade från andra produkter när de är brandfarliga. Sen måste vi också köpa något smått som t.ex. belysningar, men det har varit närmast engångskostnader. Inga nya fasta kostnader.

AK: Vilken inverkan har lagerbytet haft hittills på företaget och dess arbetare?

RN: Där finns både positiva och negativa. Positiva är de att där är möjlighet att utvidga businessen för det finns utrymme till mera produkter. Sen när företaget växer och försäljningen ökar så behöver man mera utrymme och vi har haft större projekt på gång som kräver mer utrymme så till det är det lämpligt, för att i det där gamla lagret skulle det inte ha funnits utrymme, där skulle man inte kunnat ha växa. Sen negativa är de att t.ex. några av dom som jobbar på vårt lager fick en längre arbetsresa till dom och det har sen påverkat deras ivrighet att komma till jobbet. Annars så har det nog vari till stor bild nog ett bra byte för oss.

AK: Hurdan inverkan tror du att bytet kommer ha i framtiden?

RN: Just det att vi har möjlighet att expandera och sen gjorde vi också besparingar på det här sättet. Vi får också mer utrymme för att komma med i den industriella marknaden, va ja menar är att, alltså vi kan börja sälja åt industrier och dom köper ju i större mängder. Men kostnadsfrågan är ändå just nu ganska marginal, besparingarna är inte så stora ändå, när det är frågan om ganska små kostnader för att businessen inte är så stor ännu. Men sen i framtiden kan det nog ha en mer betydande roll för vi har inga hinder nu att växa.

AK: Använde Colornova någon metod för att jämföra olika lagerpositioner före beslutet gjordes?

RN: Så klart funderades det mycket på att var vi borde flytta, och dit vi flyttade så där finns många andra lager nära så transportföretagen har lättare att komma och söka, och dom söker nu med samma där från bredvid när lagret är nu i samma utrymme som andra företag. Och sen såg vi på den där kostnadsfrågan, jämförde vad det kostar nu och vad det nya lagret kommer ha för kostnader och på det viset kom vi sen till den slutsatsen att den nog lönar sig att byta, speciellt när det öppnades en så perfekt tillfälle för det. Att det kostar inte ändå så mycket för oss att göra det där bytet. För företaget som sköter vår lagerverksamhet så dom fixa det själva fysiska bytet också, att dom beställde bilarna och fixa det på det viset, att så klart hade vi Colornovas män också där och hjälpa till och se att allt går som det skall.

AK: Vilka faktorer hade enligt dig en bestämmande roll vid bytet av lagret?

RN: Nå just det att i det nya stället så finns det i princip oändliga möjligheter för att växa för dit finns liksom utrymme uppåt så mycket, att man kan ställa lastpallar på varann. När det inte kostar mera för oss fast det är större utrymme för vi betalar bara för dom använda platserna, att det är det som är så lämpligt. Tidigare betalade vi för hela utrymmet en hyra och nu endast för det som vi använder.

AK: Hur skulle du rangordna faktorerna, i tanke på vilka faktorer påverkade mest / hade den största inverkan på valet att byta lagerpositionen?

- **Närhet till marknad?**

RN: Nå våra största kunder är ju SOK och Kesko, och Kesko har sitt centrallager i Pennala så det är ganska marginellt att om det har nån skillnad, ganska lika långt från Träskända och Vanda dit. Och SOK har där i Sibbo. Vanda har nu inte ändrat så hemskt mycket och något håll, dit e lite mer trafik och transportföretag så det är kanske lite lättare att söka därifrån grejerna men att nog fungerade det helt bra från Träskända också.

- **Närhet till leverantörer**

RN: Nå lite kortare väg är det ju till hamnen och sådär men nog har det fungerat tidigare också, då vi var i Träskända. Att det har nog inte spelat en så stor roll till det där byte, att

det har nog inte ändra, så det fungerar nog som förut. Ända som har ändrat är att vad kallas de, mjölkkrundorna? Har blivit kortare för våra leverantörer.

- **Lagerhållningskostnader**

RN: De e en av de största faktorerna men kanske den största är ändå logistiken inte blir fast på för litet utrymme och sen efter det så är det dom där kostnaderna.

- **Infrastruktur**

RN: På Träskända var vägarna helt där nära nog mindre i princip så med riktigt stora bilar så kunde där vara problem. Men sen helt där vid vår dörr så fanns det nog tillräckligt med utrymme också på det gamla stället. Men nu på det nya stället så finns det en lastningsbrygga så det är lätt för bilarna att komma och söka och sen har vi också en likadan dörr som vi hade där i Träskända. Så det finns nog mera möjligheter där i Vanda för att ta emot och skicka iväg varor.

AK: Till infrastruktur kan också höra saker som återvinning och säkerhet, finns det skillnader mellan dom på de olika ställena?

RN: Nå både återvinningsmöjligheterna och den där säkerheten är bättre i Vanda. Man märker de speciellt på säkerheten när, lagret inte är vårt, utan det ägs av den där andra företaget. De är liksom hela deras business att sköta lagerverksamhet så då har dom också mer satsa på att säkerheten är bra.

- **Arbetskraft**

RN: Nå arbetskraften är samma för vi hade samma människor på arbete både i Träskända och Vanda, så vi outsourca vår lagerverksamhet redan då. Människorna som vi har på arbete är kunnande och vet vad de gör, det har vari lämpligt när vi inte har haft behovet att lära något nytt för dom kan systemen redan från tidigare så det far inga onödiga kostnader eller onödig tid till att någon skulle behöva lära sig på nytt något system. Det som är bra att vi har möjlighet till mer personal ifall det behövs och dom är lika kunnande som alla andra lagerarbetare. Vissa dagar kan det vara att vi behöver mer arbetskraft i lagret p.g.a. mer beställningar eller mera saker skall iväg från lagret så då kan vi lätt få till människor och hjälpa för att de har sin verksamhet i samma utrymmen (företaget som lagerverksamheten outsourcas från). Dit i Träskända hade vi inte samma möjligheter och p.g.a. det så blev inte leveranser alltid skickad för att de inte helt enkelt hann.

- **Närhet till konkurrenter**

RN: Vid lagerpositionen så har det inte någon betydelse i princip att vi är nära konkurrenterna, att våra lager tävlar ju ändå inte på det viset med varandra utan vi tävlar sen med andra saker.

AK: Anser du att det finns någon faktor som borde iakttas med i faktoranalysen som inte uppräknades?

RN: Joo, vi alltså det som var bra att den där firman som fixar vår lagerverksamhet ägs av en nära släkting till mig så det underlättar verksamheten. Nu när vi är närmare dem så underlättar det kommunikationen, vi fick också en bra deal på lagret i Vanda för vi hade en personlig kontakt åt det hållet. Så nu om det kommer några problem är det lätt att säga rakt ut så att man får allting och fungera smidigt. Och sen såklart kunde det vara en faktor att nu har vi helt andra möjligheter för att expandera. Medan i Träskända så började redan bli trångt. En sak som ändå var bättre och man inte kanske tänker på är att på det gamla stället så hade vi mer ”keräilypaikkan”, det betyder det att när man plockar en viss... vissa saker har du liksom högt i hyllan som man inte behöver hela tiden men sen sånt som far hela tiden så måst finnas nära så att du kan plocka med dej vad du behöver när du går förbi så dom finns alltså vid golvnivån. Så det fanns mera av dom platserna i det där gamla lagret och nu i nya finns det mera hyllplatser som på det viset att du får mera lastpallar dit uppåt mot taket. Men såna som är dit uppe i taket så då får du inte plockat snabbt något. Det har ledde till att dom där plockningsplatserna ha måste planerats lite om och det har orsakat onödigt arbete och det gör det att det är lite trångt med vissa produkter, det är en sån sak som nog ha kunna lösas men kanske i framtiden om det blir mera ännu vardagliga produkter som behöver ett plockningsställe så då måst man säkert göra några åtgärder så att man på något vis organiserar dom där hyllorna på nytt.

AK: Har du tilläggscommentarer?

RN: Nä inte egentligen. Annat än att de där lagerbyte var nog nödvändigt och det har hittills i alla fall visat sig vara en helt bra, ett bra beslut så på det viset har vi ju lyckats ändå.